

Statistiska meddelanden

Från trycket 25 november 1983
Producent STATISTISKA CENTRALBYRÅN, Enheten för bostads- och fastighetsstatistik
Förfrågningar Britt Nilsson, tfn 08 - 14 05 60 - 4789
Serie Bo - Bostäder och byggnader ISSN 0085-6991
Tryck SCB-tryck, Örebro 1983

P3
Z
Bo 1983: 3.13

Sverige

Bo

Byggnadsprojekt påbörjade oktober 1983 Preliminära uppgifter

BUILDING PROJECTS BEGUN IN OCTOBER 1983
Preliminary data

Definitiva uppgifter kommer att lämnas i en årsredogörelse som ingår i SM-serien.

SAMMANFATTNING

Statistiken omfattar påbörjade byggnadsprojekt inom den reglerade byggnadsverksamheten, dvs den del av byggnadsverksamheten som berörs av arbetsmarknadsverkets byggplanering. Byggnadsarbeten inom reparations- och underhållssektorn ingår i mycket ringa utsträckning.

Under oktober 1983 påbörjades byggnadsprojekt kostnadsberäknade till 3 016 milj kr. Uppgifterna är preliminära och en betydande del av de projekt som påbörjats under månaden redovisas först påföljande månad (se närmare sid 2-3 om eftersläpningar i rapporteringen).

Kostnaderna för byggnadsprojekt påbörjade under 6-månadersperioden maj-oktober 1983 uppgick till 17 159 milj kr. För motsvarande period ett år tidigare redovisades preliminärt 16 031 milj kr. En beräkning i fasta priser tyder på en minskning av de totala byggnadskostnaderna med ca 4 procent för den aktuella 6-månadersperioden jämfört med motsvarande tid i fjol. Medan kostnaderna för flerbostadshus har ökat med 4 procent föreligger en minskning med 5 procent för andra byggnader än bostadshus.

Statistiken över påbörjade byggnadsprojekt (påbörjandestatistiken) utarbetas månatligen av SCB - tidigare av arbetsmarknadsstyrelsen - och resultaten publiceras fr o m januari 1966 i Statistiska meddelanden (SM), serie Bo.

OMFATTNING

Materialet till påbörjandestatistiken utgörs av från länsarbetsnämnderna insända kopior av ansökningar om byggnadstillstånd respektive byggherrarnas anmälningar om planerat byggnadsarbete (rekommendation om ingångsättningstid) avseende projekt som påbörjats under månaden.

Byggnadstillstånd krävs för projekt som avser byggnadsarbeten enligt 1 §, Kungl Maj:ts kungörelse om byggnadstillstånd (SFS 1971:1205).

För större delen av byggnadsverksamheten ersattes byggnadsregleringen den 1 juli 1966 av en på frivillig grund baserad sysselsättningsplanering. Landet indelades i planeringsområden. Inom varje sådant område - fr o m 1980 sammanlagt 39 - finns en byggarbetsnämnd med representanter för arbetsgivare, arbetstagare, kommuner och arbetsmarknadsverket. Nämnden är ett samarbetsorgan med rådgivande funktion med uppgift att bl a diskutera lämplig ingångsättningstakt för byggandet inom området. Med stöd av byggarbetsnämndens uttalande utfärdar länsarbetsnämnden en skriftlig rekommendation till byggherren att påbörja byggnadsarbetet inom en viss tidsperiod (högst två månader). Rekommendation om ingångsättningstid meddelas för projekt med en byggnadskostnad av 100 000 kronor och däröver. (Projekt under denna kostnadsgräns ingår i statistiken endast i den mån de avser byggnadsarbeten för vilka byggnadstillstånd krävs).

Styckebyggda småhus med statligt lån berörs ej av regleringen. Ej heller ingår industriens, handelsföretags och kommuners byggnadsarbeten med enbart egen arbetskraft. Vidare ingår inte en del mindre projekt för vilka undantag gjorts enligt SFS 1971:1205. Undantagna från den statistiska redovisningen är slutligen statens järnvägars banarbeten, televerkets kabelarbeten och vägverkets anläggningsarbeten.

RAPPORTERING

Erfarenhetsmässigt förekommer eftersläpningar i uppgiftslämnandet. Vid varje månadsredovisning (tabell 1 och 2) uppdateras statistiken med inkomna uppgifter som avser de båda månader som föregår rapportmånaden. I föreliggande rapport har redovisningen för månaderna augusti - september 1983 ökat med dylika uppgifter.

En slutlig korrigerings av föregående års redovisning sker sedan månadsstatistiken för februari utarbetats. Hänsyn tas då till samtliga kompletteringar och andra rättelser som rapporterats under redovisningsåret och påföljande års båda första månader. Uppgifterna i tabell 1 och 2 avseende 1981 och 1982 års påbörjande har korrigerats enligt denna princip.

Vid årsbearbetningen av 1982 års månadsstatistik visade det sig att de preliminära kostnadsuppgifterna för en månad i genomsnitt uppgick till 74 procent av de definitiva byggnadskostnaderna.

Således är de preliminära uppgifterna för en redovisningsmånad mycket ofullständiga. Det händer ofta att byggherrar som påbörjat arbetet i senare delen av den överenskomna perioden inte meddelar länsarbetsnämnden att projektet igångsatts förrän vid en tidpunkt då nämnden redan rapporterat månadens påbörjande till SCB.

Detta innebär att flertalet av dessa projekt redovisas till SCB med en månads försening. När de medräknats har ca 95 procent av byggnadskostnaderna avseende månaden redovisats. När uppgifterna kompletteras med byggnadskostnaderna för projekt inkomna 2 månader efter rapporteringsmånaden återstår ca en procent av de definitiva kostnadsuppgifterna för månaden ifråga. De avser projekt som av olika skäl rapporterats ännu senare till SCB.

Med hänsyn till eftersläpningarnas omfattning kan det vara lämpligt att vid jämförelser mellan aktuella och äldre uppgifter utgå från statistikredovisningen vid respektive tillfälle. (Se tabell 3.)

DEFINITIONER

1963 års lagstiftning om igångsättningstillstånd för byggnadsarbete upphörde att gälla vid årsskiftet 1971/72 då lagen om byggnadstillstånd m m (SFS 1971:1204) trädde i kraft.

Med byggnadsarbete avses enligt denna lag

- 1 "uppförande av eller schaktning för byggnader av alla slag
- 2 anläggning av väg, järnväg, spårväg eller annan större fast transportanordning eller av bro, hamn, farled, flottled, flygplats, bergrum, kraft-, vatten- eller avloppsledning, gata, park, djurpark, parkeringsplats, idrotts-, motions-, friluftslivs- eller nöjesplats.
- 3 utförande av vattenbyggnads- eller torrlägningsföretag eller annat liknande anläggningsarbete
- 4 om- eller tillbyggnad, reparation eller underhållsarbete på byggnad eller anläggning som avses under 1-3.
- 5 rivning av byggnad."

Såsom påbörjade betraktas projekt där schaktnings-, sprängnings- eller utfyllningsarbeten igångsatts.

För byggnadsprojekt med byggnadstillstånd utgörs byggnadskostnaden av kostnaden enligt ansökan om byggnadstillstånd. I fråga om övriga byggnadsprojekt avses byggnadskostnaden enligt byggherrens föranslag till länsarbetsnämnden.

Den beräknade byggnadskostnaden skall avse "totala kostnaden oavsett hur stor del av arbetet som utförs på byggnadsplatsen. Kostnader för värme, ventilation, sanitet, elektriska anordningar, fast inredning, målning och utvändiga planeringsarbeten liksom arvoden till arkitekt, konstruktör, arbetsledning och kontrollant skall således ingå. Däremot inräknas inte marklösen, gatumarkensättning, anslutningsavgift för vatten, avlopp och elektricitet, räntor och mervärdeskatt (moms). "(AMSHANDBOKEN, Specialavdelningen Byggplanering, avsnitt 44.10.30: C 9).

Byggnadsområde redovisas med avseende på byggnadens ändamål. Gruppen "bostadshus" omfattar flerbostadshus, gruppbyggda småhus och sådana styckebyggda småhus som uppförs utan statligt lån. Med gruppbyggda småhus avses byggnadsprojekt som omfattar mer än ett småhus och bedrivs av en och samma byggherre på en arbetsplats. I de fall bostadsprojekt omfattar både flerbostadshus och gruppbyggen av småhus, hänförs de till den hustyp som överväger (svarar för den större delen av bruttoarean). Gruppen "övriga områden" omfattar byggnader för jordbruk, skogsbruk och fiske samt militära arbeten och civilförsvarets arbeten.

Byggnadskostnaderna för påbörjade byggnadsprojekt med fördelning på byggnadsområde i kombination med län publiceras kvartalsvis.

Byggherrekategori. Fr o m 1969 tillämpas den standard för klassificering av institutionella enheter som fastställts av SCB (Meddelanden i samordningsfrågor 1968:6).

Byggnadskostnaderna för påbörjade projekt med fördelning på byggnadsområde i kombination med byggherrekategori publiceras kvartalsvis.

ANNAN PÅBÖRJANDESTATISTIK

SCB publicerar månads- och kvartalsvis statistik över påbörjade bostadslägenheter enligt bostadsbyggnadsstatistiken (statistiska meddelanden serie Bo). Den statistiken omfattar alla nybyggda hus med minst en bostadslägenhet - således även styckebyggda småhus med statligt lån. På grund av bl a olika definiering av påbörjandebegreppet är uppgifterna i de båda statistikgrenarna inte jämförbara.

SUMMARY

This report contains preliminary data on building projects begun, based on reports from the County Labour Boards (regional agencies of the National Labour Market Board). The report only includes large and medium-sized buildings while smaller buildings and repairs generally are excluded. More detailed data on building projects begun in 1983 will later be published in a yearly report.

LIST OF TERMS

bostadshus byggnadsområde	residential buildings type of project (industry)	offentliga sektorn	public sector
därav	of which	samfärdsel	transport and communica- tion
förvaltning, sociala ändamål	public administration, health and welfare servi- ces	samtliga sjukhus skolor, kyrkor, sam- lingslokaler m m småhus	total hospitals schools, churches, assem- bly premises etc. one-or-two-dwelling buildings
handel m m hela riket hela året	commerce etc the whole country the whole year	staten statliga byggherrar	state state and companies owned by the state
icke-offentliga sektorn industri	private sector mining and manufacturing	statsägda företag	companies owned by the state
kommunal byggherre	local authorities and compa- nies owned by municipali- ties and county councils	summa	total
kommuner kommunägda företag	municipalities companies owned by munici- palities and county coun- cils	varuhandel vägar och gator, vatten och avlopp m m	wholesale and retail trade roads and streets, water works and supply sani- tary and similar services
kraftverk m m kv	electricity, gas and steam quarter	övriga områden	other purposes
landsting län	county councils counties		

TECKENFÖRKLARING

Explanation of symbols

-	Intet finns att redovisa	Magnitude nil
0	Mindre än 0,5 av enheten	Magnitude less than half of unit employed

TABELLER

Tabel 1 BYGGNADSKOSTNADER FÖR PÅBÖRJADE BYGGNADSPROJEKT FÖRDELADE EFTER BYGGNADSRÅDE UNDER 1982 OCH JANUARI-OCTOBER 1983¹. MKR, LÖPANDE PRISER

Building costs of building projects begun, type of project 1982 and January-October 1983.

Mill. Sv. kr. Current prices

Byggnadsområde	1982									
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Juli	Aug	Sep	Okt
Bostadshus	1 223	660	1 248	1 079	1 036	1 158	275	1 172	1 396	1 676
Därav småhus	88	158	242	250	199	302	31	305	417	405
Industri	241	220	292	233	244	296	131	218	321	256
Kraftverk m m	53	85	76	105	91	59	362	43	112	141
Samfärdse	71	45	116	101	91	60	15	131	58	169
Handel m m	261	270	288	473	498	407	109	329	457	537
Därav varuhandel	90	91	114	65	88	141	12	115	91	83
Förvaltning, sociala ändamål	990	251	316	371	216	305	14	301	264	732
Därav sjukhus	901	168	232	303	182	246	7	134	157	588
Skolor, kyrkor, samlings- lokaler m m	260	176	241	476	479	339	83	567	348	269
Därav skolor	193	116	162	410	335	227	60	402	192	95
Vägar o gator, vatten o avlopp m m	128	65	106	89	42	121	42	131	92	227
Övriga områden	35	63	38	54	42	131	15	27	270	140
Samtliga	3 262	1 835	2 721	2 981	2 739	2 876	1 046	2 919	3 318	4 147
Därav										
Offentliga sektorn	2 034	1 052	1 370	1 862	1 333	1 377	563	1 443	1 667	2 304

1) Beträffande eftersläpningarna i uppgiftslämnandet se sid 2.

2) Preliminär uppgift 2 125 milj kr (SM Bo 1983:3.12).

				1983											
Nov	Dec	Hela året	Därav jan-okt	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Juli	Aug	Sep	Okt	Jan- okt	
1 833 303	1 469 228	14 225 2 928	10 923 2 397	1 048 97	1 024 78	1 206 249	1 000 184	1 195 176	1 208 287	448 120	1 248 278	1 251 269	1 388 279	11 016 2 017	
176	160	2 788	2 452	246	140	260	273	297	323	104	273	331	266	2 513	
39	52	1 218	1 127	97	45	59	327	149	47	264	195	133	162	1 478	
86	134	1 077	857	227	58	113	52	274	281	4	103	51	109	1 272	
464 102	390 78	4 483 1 070	3 629 890	499 40	400 113	584 87	494 50	463 139	657 96	48 14	628 154	630 101	515 34	4 918 828	
279 130	449 300	4 488 3 348	3 760 2 918	334 143	338 187	298 191	985 937	301 229	323 287	6 2	503 383	361 223	155 56	3 604 2 638	
458 357	160 66	3 856 2 615	3 238 2 192	211 121	129 77	233 135	283 196	287 165	333 215	129 94	439 162	328 152	292 104	2 664 1 421	
170	187	1 400	1 043	211	79	145	79	89	73	7	73	60	89	905	
90	68	973	815	34	49	59	27	40	65	14	38	69	40	435	
3 595	3 069	34 508	27 844	2 907	2 262	2 957	3 520	3 095	3 310	1 024	3 500	3 214 ²	3 016	28 805	
1 798	1 590	18 393	15 005	1 670	1 157	1 411	2 183	1 511	1 413	576	1 536	1 172	1 315	13 944	

Tabell 2 BYGGNADSKOSTNADER FÖR PÅBÖRJADE BYGGNADSPROJEKT (EXKL ÖVRIGA OMRÅDEN) FÖRDELADE EFTER LÄN 1982 OCH JANUARI-OKTOBER 1983. MKR, LÖPANDE PRISER
Building costs of building projects begun ("Övriga områden" excluded) by county 1982 and January-October 1983. Mill. Sw. Kr. Current prices

Län	1982									
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Juli	Aug	Sep	Okt
Stockholms	497	344	746	717	855	637	140	689	812	897
Uppsala	46	45	85	117	89	97	390	93	106	304
Södermanlands	159	55	20	139	69	46	4	46	59	60
Östergötlands	830	102	114	51	139	44	66	196	303	293
Jönköpings	141	55	93	102	57	54	2	97	66	93
Kronobergs	14	28	123	94	49	71	2	84	22	32
Kalmar	49	34	50	71	35	72	10	57	77	41
Gotlands	91	4	15	22	9	12	3	39	3	17
Blekinge	39	47	45	13	63	27	11	32	13	29
Kristianstads	85	30	74	43	60	61	24	25	78	82
Malmöhus	237	314	322	293	236	163	29	191	187	382
Hallands	103	41	162	72	46	80	17	142	30	60
Göteborgs och Bohus	262	185	168	261	233	461	223	420	216	533
Älvsborgs	60	49	97	123	41	136	10	63	139	122
Skaraborgs	36	29	110	135	63	64	7	128	75	70
Värmlands	73	10	25	174	42	24	1	44	27	128
Örebro	64	62	90	31	68	97	6	114	84	58
Västmanlands	104	45	23	41	89	87	5	53	95	158
Kopparbergs	103	100	94	46	48	56	5	89	104	101
Gävleborgs	53	33	55	117	58	130	21	59	167	178
Västernorrlands	92	61	21	42	45	54	34	56	75	81
Jämtlands	15	5	20	2	75	59	-	57	123	42
Västerbottens	52	32	78	201	201	149	17	69	102	111
Norrbottnens	22	62	53	20	27	64	4	49	85	135
Hela riket	3 227	1 772	2 683	2 927	2 697	2 745	1 031	2 892	3 048	4 007

				1983											
Nov	Dec	Hela året	Därav jan-okt	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Jan-okt	
1 021	905	8 260	6 334	803	875	678	692	896	1 141	395	714	621	1 038	7 853	
153	135	1 660	1 372	80	150	153	68	140	99	271	77	146	52	1 236	
73	124	854	657	157	58	84	74	63	41	2	70	149	-	698	
275	112	2 525	2 138	66	32	218	82	118	60	4	99	56	117	852	
74	105	939	760	104	41	90	43	34	96	14	89	95	54	660	
23	30	572	519	33	38	85	68	56	29	1	65	36	33	444	
60	87	643	496	115	62	75	75	57	39	1	48	56	45	573	
75	46	336	215	28	9	10	8	15	15	1	16	14	8	124	
14	46	379	319	19	12	41	10	16	21	1	63	19	31	233	
60	128	750	562	67	23	57	44	41	76	11	84	87	72	562	
256	250	2 860	2 354	272	232	271	399	285	161	49	224	515	367	2 775	
199	59	1 011	753	88	77	40	41	127	76	40	185	107	145	926	
260	180	3 402	2 962	347	177	357	249	317	458	35	457	237	210	2 844	
109	152	1 101	840	80	83	83	709	143	95	15	167	127	67	1 569	
115	101	933	717	116	78	136	33	42	50	8	63	102	77	705	
131	48	727	548	32	26	35	116	38	131	4	169	89	18	658	
98	143	915	674	36	13	53	42	224	67	37	61	74	51	658	
120	43	863	700	15	39	34	141	55	42	30	109	111	40	616	
74	48	868	746	32	2	41	35	93	48	8	168	51	56	534	
40	35	946	871	59	46	78	143	65	138	10	109	46	41	735	
52	69	682	561	90	84	94	48	49	75	37	172	75	42	766	
27	10	435	398	6	7	53	9	33	118	1	80	86	108	501	
121	93	1 226	1 012	59	36	67	184	80	65	20	109	182	235	1 037	
75	52	648	521	169	13	65	180	68	104	15	64	64	69	811	
3 505	3 001	33 535	27 029	2 873	2 213	2 898	3 493	3 055	3 245	1 010	3 462	3 145	2 976	28 370	

Tabelle 3 BYGGNADSKOSTNADER FÖR BYGGNADSPROJEKT PÅBÖRJADE UNDER DEN 12-, 6- RESPEKTIVE 3-MÅNADERS-PERIOD SOM AVSLUTAS OKTOBER 1982 OCH 1983. FÖRDELNING EFTER BYGGNADSGOMRÅDE OCH LÄN.
MKR, LÖPANDE PRISER
Building costs of building projects begun during the period of 12, 6 or 3 months ending October 1982 and 1983. Distribution by type of project and county. Mill. Sw. Kr.
Current prices

Byggnadsområde Län	12-månaders- perioden november-oktober 1981/82 ¹ 1982/83		6-månaders perioden maj-oktober 1982 ¹ 1983		3-månaders- perioden augusti-oktober 1982 ¹ 1983	
<u>Byggnadsområde</u>						
Bostadshus	12 815	14 318	6 132	6 738	3 673	3 887
Därav småhus	3 016	2 548	1 549	1 409	1 017	826
Industri	2 713	2 849	1 405	1 594	740	870
Kraftverk m m	1 190	1 569	741	950	237	490
Samfärdsel	1 303	1 492	498	822	331	263
Handel m m	4 249	5 772	2 230	2 941	1 224	1 773
Förvaltning, sociala ändamål	4 453	4 332	1 783	1 649	1 251	1 019
Skolor, kyrkor, samlingslokaler m m	3 753	3 282	2 008	1 808	1 113	1 059
Vägar o gator, vatten o avlopp m m	1 264	1 262	632	391	416	222
Övriga områden	1 001	593	602	266	413	147
Samtliga	32 741	35 469	16 031	17 159	9 398	9 730
Därav						
Offentliga sektorn	17 562	17 332	8 136	7 523	4 877	4 023
<u>Län²</u>						
Stockholms	7 671	9 779	3 766	4 805	2 134	2 373
Uppsala	1 489	1 524	1 066	785	490	275
Södermanlands	794	895	246	325	129	219
Östergötlands	2 270	1 239	939	454	689	272
Jönköpings	817	839	309	382	201	238
Kronobergs	558	497	255	220	133	134
Kalmar	636	720	290	246	173	149
Gotlands	235	245	77	69	58	38
Blekinge	419	293	171	151	69	113
Kristianstads	662	750	326	371	182	243
Malmöhus	2 706	3 281	1 091	1 601	663	1 106
Hallands	889	1 184	374	680	231	437
Göteborgs och Bohus	3 242	3 284	1 854	1 714	949	904
Älvsborgs	1 105	1 830	458	614	271	361
Skaraborgs	955	921	399	342	267	242
Värmlands	660	837	268	449	201	276
Örebro	852	899	410	514	239	186
Västmanlands	768	779	473	387	295	260
Kopparbergs	838	656	390	424	282	275
Gävleborgs	1 010	810	606	409	397	196
Västernorrlands	892	887	327	450	194	289
Jämtlands	459	538	358	426	223	274
Västerbottens	1 195	1 251	628	691	261	526
Norrbottnens	618	938	348	384	254	197
Hela riket	31 740	34 876	15 429	16 893	8 985	9 583

1) Uppgifterna är baserade på SM för oktober 1982, Bo 1982:2.13.

2) Exkl övriga områden.

Siffror på beställning

SCB kan, som uppdrag till självkostnadspris, åta sig att vidarebearbeta den befintliga statistiken eller att samla in och bearbeta helt nya data. I SCBs s k **omnibusundersökningar** delar flera kunder på frågeutrymmet. Det innebär att man kan »köpa in sig» och ställa egna frågor till låg kostnad.

Andra typer av tjänster inom uppdragsverksamhetens ram är:

- Olika moment i statistiska undersökningar — t ex systemarbete, programmering och test — som konsumenterna för övrigt utför på egen hand.
- Konsultation i frågor om urvalsdesign, mätmetoder och statistisk analys.
- Manuell och maskinell databehandling, ofta i samband med enkät- och intervjuundersökningar.

Du kan ta kontakt antingen direkt med en statistikproducerande enhet vid SCB eller med **uppdragscentralen**, som administrerar denna verksamhet. Uppdragscentralen finns både i Stockholm, tfn 08 — 14 05 60, och i Örebro, tfn 019 — 14 03 20.

SCBs publikationer kan köpas i bokhandeln eller från Liber distribution, 162 89 Stockholm, tfn 08-739 91 30. Enstaka exemplar kan även beställas direkt från SCBs distributionsdetalj, 701 89 Örebro, tfn 019-14 03 20. God vägledning ger publikationsförteckningen "Årets tryck" och SCBs publiceringsplan "Statistik 83", vilka kan erhållas gratis från SCBs distributionsdetalj. Ytterligare hjälp kan Ni få genom att vända Er till SCBs **upplysningstjänst**, 115 81 Stockholm, tfn 08-14 05 60. SCB kan också åta sig att mot betalning ta fram statistik baserad på nytt grundmaterial eller bearbeta befintlig statistik för speciella ändamål. Kontakta SCBs **uppdragscentral**, 115 81 Stockholm, tfn 08-14 05 60 så får Ni veta mera.